

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CALEJ ROSSYJ

w WILNIE V. S. 23 STYCZNIA 1861 ROKU WE SRZODĘ.

z Petersburga V. S. 22. Stycznia.

Generał Kawalerji Graf Denisow uwalnia się od służby. Bywszy Szepielew dragonii Major Murzyński przejdzie do służby cywilnej. Oddalony grenadierów Bachmetiewa 3 Major Wedeniapin otrzymał dymissyą. Uwolniony od służby Półkownik Bank mieści się w inwalidach Alexandryjskiej twierdzy. Podpółkownik Reren mieć będzie batalion grenadierów uformowany z kompanii regimentów: Castelli, Alexieiew; Półkownik Woiejkow z kompanii Gorczakowa 2 i Alexieiewa; Major Gładkow z kompanii Bachmetiewa 3 i Titowa 1; Półkownik Herbusz z kompanii Selechow i Brunowa; Półkownik Budberg z kompanii Fertöza i Chitrowa; Podpółkownik Balli z kompanii Mantefela i Ławeyki; Major Miczurin z 4 kompanii garnizonowego Retińskiego. Tajni Konsyliarze: Tatyszczew i Łaskarew zostali Kommandorami orderu S. Jana Jerolimskiego; kawalerami honorowemi ónego Kolescy Konsyliarze: Ubri 1, Ubri 2, Muratow, Malinowski. Nadworni Konsyliarze Kreidoman, Szulepow. Koleckiemu Assessorowi Wasilew dany krzyż brylantowy.

Należący do Collegium Interessów zagranicznych Stanu Konsyliarze: Frize, Nowikow, Sysioiew, Grader, Markow, Kawaleński, Engel zostali Aktualnemi Stanu Konsyliarzami; Konsyliarze Kolescy: Benjaminow, Iwanow, Tunkel, Kostin, Obet, Lewicki, Austet, Otto, Stanu Konsyliarzami; Nadworni Konsyliarze: Wsiewołodski, Sołokow, Struve, Filatow, Bek, Bielajew, Konsyliarzami Koleckiemu. Ober Sekretarz Westman otrzymał w nagrodę 3 tysiące rubli, Kontrolor Iwanow 2 tysiące, Konsyliarz Gervais 5 tysięcy. Butłakow 1 i Butłakow 2. zostali Assessorami Koleckiemu.

Generał Prokurator Oboliatinow za Najwyższym rozkazem donosi Michałowi Poniatowskiemu skarżącemu się na Czausowski Sąd Powiatowy, który uwolnił od procedury z nim, Mężynskiego, Suchodolskiego i innych; zachowując porządek prawem przepisany niech skargę zanośi na Sąd Powiatowy do Głównego Sądu.

Wołyńskiej Gubernii Szlachciance wdowie Katarzynie Wileńskiej proszącej o zyskanie od Graffa Moszyńskiego należnych mężowi iey 5173 rubli srebrnem i 77 kopieiek; powinna szukać satysfakcyi ustanowionym w prawie porządkiem gdzie należy; przetoż przysłane od nię dowody i prawo do odebrania pieniędzy u Graffa Moszyńskiego służące, odesłano do Wołyńskiego Gubernatora Cywilnego, do którego po nie udać się ma.

Polskiemu Szambelanowi Wojdźbunowi skarżącemu się na Pławakę, nie chcącego oddać majątku zastawionego sobie w 100 tysiącach Złot. Pol. rozkazano tę sprawę rozsądzić sądem polubownym; zatem obie strony wybrały przyjaciół mają donieść Gubernatorom Cywilnemu Białoruskiemu, do którego posłane jest Najwyższe zalecenie względem dopełnienia woli Monarszey.

z Wiednia 22 Stycznia.

Ostatnie rapporta kommanderującego we Włoszech Generała Kawalerji Graffa de Bellegarde do-

chodzą d. 11 i 12 t. m. pisał one z Castel-franco i miasta Treviso; zawieszenie broni jeszcze podpisanie nie było; owszem nieprzyjaciel starał się wszelkim sposobem przeszkodzić połączeniu głównej armii Cesarskiej z oddzielnym korpussem Genera Wukassowich, który na pomoc spieszył od granicy Tyrolskiej; te jednak usiłowania Wodzów Francuzkich zostały pozbawionemi spodziewanego skutku; przezorność naszych to sprawiła, że na d. 10 Wukassowich między Cittadella i Castel-franco złączył się z głównym obozem. Wkrótce po tak ważnem dla nas zdarzeniu Bellegarde wysłał kilku Officerów do głównej nieprzyjaciela kwatery, wzywając powtórnie Generała en chef Bruhe do zawieszenia broni; odpowiedź dotąd niewiadoma; jest oczekiwana niecierpliwie. Z tego rapportu pokazuje się oczywiście, że rozrzucona w naszej stolicy od kilku dni pogłoska o podpisaném armistycium we Włoszech; bezpodstawną była; według nię Hrabia Bellegarde zgadzał się na wyprowadzenie wojsk Austriackich z Ankony, Ferrary, Mantui, i wielu miast Włoskich; z ostatniej twierdzy mieliśmy wyprowadzać artylleryą i magazyny.

Choćby pokój zdał się bliższy według wszelkiego podobieństwa, gorliwość poddanych Cesarza Jmci do służenia Tronowi i Ojczyźnie wzrost bierze. Obywatele Węgierscy między innemi dawszy już tak świetny dowód gorliwości przed obliczem świata całego w pospolitem ruszeniu; sypią jeszcze znaczne summy na zasilenie publicznego skarbu; długo byłoby wyliczać ich dary; żadnego nie przemileży bez pochwały dworska gazeta. Ranniony w bitwie nad brzegami Mincio Keim Generał, umarł; on pierwszy r. 1799. pod kommandą Barona Kray dał odpór dzielny Generałowi Scherer pod Weroną; on później dobył cytaclle Tytuńską; lecz w ten czas pod szczęśliwym Wodzem sprzyjała nam fortuna. W tejże bitwie poległ Generał Adjutant Kees, i Landgraf Furstenberg; między ranionymi jest Generał Xiaże de Rohan. Zabitych i ranionych Officerów liczymy 226.; w niewolę zabranych nie wiadoma liczba — Zauważ też niektóre, że Arcy-Xiaże Karol kupił armistycium ustępując Tyrol, Braunau; etc. nieprzyjacielowi; według ich zdania; wojsko Cesarskie obrać mogło stanowiska mocne nad Riederberg; te gdyby Moreau przełamał, cofać się należało do okopów pod Schoenbrunn; ztamtąd przeysć w potrzebie do Wiedeńskich, a tym czasem Staray z batalionami Czeskimi do Liutz przybywał; 16. batalionów i jazda ze Włoch wysłana do Carinthis wkraczała; wojska nakoniec i milicye Tyrolskie tył Francuzom wziąć mogły w Bawaryi. Sąd o tem projekcie do wojskowych należy.

W bitwie nad brzegami Mincio d. 26. Grudnia z naszej strony dystyngwowały się nabardziej regimenta: Kinsky, W. Mistrza Krzyżackiego; pierwszy 28., drugi 22. stracił Officerów. Część wojsk Węgierskich pospolitem ruszeniem zabranych powraca do kraju swojego, za któremi wiele artylleryi poprowadzono. D. 5. wyszedł rozkaz, ażeby lud Wiedeński nie powstawał, jak mówią, w mafsie; radzi Arcy-Xiaże Karol przestać na mocnym werbunku, dla ulzczuplonych regimentów. Tenże pod Schoenbrunn pilnie wojsko ćwiczy; w zamku trzyma stoły otwarte; wielu ztąd ciekawych uda-

ie się codziennie na pomienione miejsce. — Pro-
wincye Austriackie nieprzyjacielowi postąpię w
zakład, nadzwyczaj wielkie znoszą ciężary. Mo-
reau Austrii wyższej narzuconą kontrybucyą o-
świadczył przyjąć co do dwóch trzecich części obli-
gacyami bankowemi. — Generał Lauer który pod
Arcy-Xiążciem Janem armią kommanderował, od-
dała się na życie spokojne. — Na mocy tajemney
umowy podobno, armia Francuzka ustąpiła do oko-
lic Lintz miasta, gdy przeciwnie Austriacka dziś
stoi pod Neudorf i Wienerberge.

z Londynu 9. Stycznia.

Młyn prochowy, Brede, w Hrabstwie Sussex
przypadkiem wyleciał na powietrze. — Kommissa-
rze wyznaczani do weyrzenia w stan więziń
Królestwa, donieśli Parlamentowi; że tam porządku
nie znaleźli; nieochędnostwo, zimno, złe powietrze,
mała waga chleba, przyczyną byli sprawiedliwego
narzekania. — Dzisiaj z Calais przysłany goniec do-
niósł, że Cesarz Jmć Hrabieju Cobenzl w Lune-
willu każe oddzielny traktat podpisać. Zesłali się
natychmiast na walną radę wszyscy Ministrowie;
inż kuryer do Lorda Minto wysłany; rozumieją nie-
którzy, że Król Jmć uolnii Austriaków od zacie-
pnego i obronnego przymierza, które d. 1 Marca
koniec wziąć miało; innych zdaniem, łami pokój z
nieprzyjacielem wkrótce podpiszemy; ale temu nikt
prawie nie chce dać wiary. To pewna, iż Kanning
pisze manifest przeciwko zbrojney neutralności.
Lord Nelson kommandantem, naznaczony flott prze-
znaczonych do Zundu; kapitanem pawillonu będzie
u niego Edward Berry, ten co ranionego Admirala
zastąpił w Abukir. W Yarmouth uzbrać zaczęto
20 okrętów od 64 armat. Z drugiej strony Gene-
rał Maitland ma przedsięwziąć tajemną wyprawę do
Indyi zachodniej, albo też ku brzegom Francuz-
kim. — Podpisanie zbrojney neutralności wielkie
wrażenie tu na umysłach sprawiło. Szczegóły te-
go traktatu niewiadome.

Przeciwnie potwierdza się pogłoska o wypra-
wie na brzegach Coromandelu zgotowanej przeciw
Batawii, Manilli, Suez. — Z Plymouth doniesiono,
iż eskadra nieprzyjacielska od 12 okrętów gotuje
się wynieść pod żagle z Brestu. — Do Gibraltaru i
Malty Admiralicya jeszcze wysłała d. 7 wiele stat-
ków z wojskiem i amunicyą. — Według pism na-
szych, Półkownik Williams, co dawniej kommande-
rował flotyllą Austriacką na jeziorach Garda i
Constancyenkiem, dziś służący w armii posiłkowej
Bawarskiej, na czele dragonii regimentu Latour
przyczynił się najwięcej do wyratowania pod Ho-
henlinden Arcy Xiążęcia Jana; czterech koni pod
nim ubito. — Król Jmć uczynił wielką na flocie
promocyę. Otrzymał wyższe stopnie Admiraliowie
Cosby, Goodhall, Królewic Xiąże Clarence, Keith,
Linzee, Wallace, Pasley, Colpoys, Dikson, Pringle,
Curtis, Harvey, Parker, Mitchell, Orde, Nelson,
Duglas, Pole, i kilkadziesiąt innych; imiona tych
mężów znaiome są w dziejach narodu naszego. —
Z Indyi Wschodniej okręt przybyły doniósł, że 6
fregat Francuzkich ukazało się na morzu wscho-
dnim; jest domysł że popłyną morzem czerwo-
nym do Suez; widząc zamknięte zewsząd szro-
dzienne pierwszy Konsul, obrał nową drogę do
przesłania posiłków armii Egiptskiej nieodbić
potrzebnych.

Wielka flotta znowu z Torbay do Brestu ru-
szyła. — W zeszłym tygodniu z Bałtyckich portów,
Hollandyi, Elby, wprowadzono 18 tysięcy miar
pszenicy, 19 t. miar innego zboża. — Dowiodł ra-
chunkiem wojenny Departament, że od r. 1793 wy-
braliśmy do wojska lądowego ludzi 288 tysięcy,
nie licząc milicyi, i żołnierza cudzoziemskiego; z
tych 50 tysięcy życie straciło, 76 tysięcy dla ran
i chorób stało się niezdolnymi do służby; reszta
jest pod chorągwami. — Król Jmć ma wkrótce za-
ciągać nowy regiment leibgardyi. — Piszą z Ame-
ryki, że Adams i Pinkney mają nadzieję zostać Pre-
zydentem i Wice Prezydentem Zjednoczonych Sta-
nów. Prowincya Pensylwania jeszcze Elektorów
nie obrała; przcz co traci najwięcej Jefferson. —
Sidney Smith zostaje do pewnego czasu na brze-

gach Egiptskich; iemu polecono wylądowanie armii
Generała Abercromby. — W Calcutta Bengalskiej
stolicy, Kompania wschodnia i Wielkorządca Mar-
grabia Wellesley Uniwersytet fundują, gdzie oprócz
innych wielu nauk dawane będą języki: Perski, In-
doński, święty, Arabski, i inne orientalne. —
Wojska coraz więcej posyłamy na morze szro-
dzienne, najbardziej z wysp, Wight, Jersey, Guerne-
sey; regiment Hompesch tam popłynął. Słychać iż
ieśli się nam powiedzie zawiować Egipt; założemy
w tém Królestwie nową kompanią na podobieństwo
wschodniej. — Machina piekielna w Paryżu nieda-
wno użyta nie jest wynalazkiem nowym; podobnych,
lecz nierównie ogromniejszych użył Jambelli na o-
bronę Antwerpii w 16 wieku przez Alexandra Far-
nezyusza Xiążęcia Parmeńskiego oblężonej; i my
Anglicy na zburzenie portu S. Malo przy końcu
wieku 17; skutki tych machin okropne, z dzieiów
nietychne nikomu.

z Paryża 10. Stycznia.

Konsyliarze Stanu: Regnier, Boulay, Defer-
mont stanowiący zawczora przed Senatem, podali
projekt przez się zgotowany przeciwko spiskowym.
Z rozkazu Konsulów, rzekli, za radą Ministrów i ca-
ley rady niesiemy projekt do prawa na lotrow
i zbóyców, którzy od lat 11 nieprzerwany spisek
utrzymują, chcąc zniszczyć wszelki porządek i rząd
na świecie; a ci są Jakobini. Byli razem Sędziami
i katami nad ludem zamkniętym po więzieniach r.
1792; ich dzieło septembryzacye; oni proskrypcye
zaczeli w maju r. 1793; reprezentantów narodowych
mordowali w prawe światy r. 1795; buntowali
wojsko w Grenelle obozie r. 1796; byli nieprze-
błagani nieprzyjaciółmi szczęśliwej r. 1799 re-
wolucyi, sprawcy oney Konsula Buonaparte, i po-
mocników jego; ludzie krwi pragnący, kłaski i zbro-
dni nie syci, których zamieszkania i rewolucyjne
mordy na świat wyzione; do których żaden kraj,
narod żaden przyznać się nie może, owszem ani
ludzkie nawet plemię; których obecność w towa-
rzystwie ludzkim ciągnie za sobą nieszczęścia i
niebezpieczeństwo publiczne. — Tak odmawiał Re-
gnier Jakobinów, pod których berłem została Ra-
torcy w r. 1792, 93 i 94. Treść podanego Sena-
torom projektu niewiadoma; słychać, że sto przy-
najmniej nieprzyjaciół powszechney spokojności
na deportacya pędzicie w zamorskie strony; więcej
nie równie oddalić się musi od miasta RPtey sto-
lecznego; biega pogłoska, iż Senat uchwałą w prawo
zamienił dla zachowania konstytucyi.

Przyczyna oddalenia od służby Generała Mas-
seny ta być miała. Przywołany ze Włoch, mieć
chciał prywatną z Konsulem rozmowę; żołnierz na
straży będący wniósł do pokoju nie pozwalał. Żoł-
nierz Francuzki, zawoła Massena, zagradza drogę
Generałowi, który tysiącokroć ją mieczem torował
pośród nieprzyjacielskich tłumów, i zwycięstwami
zbawił Ojczyznę. Na te słowa żołnierz broń pre-
zentował i wniósł dopuścił Wodzowi podobno nie-
gdy swojemu. Wszedł Massena i znalazł Konsula
rozmawiającego z Ministrem. Uwiadomiony o przy-
padku Buonaparte żołnierza kazał aresztować za
przestąpienie wyraźnego zakazu. Bronił go Mas-
sena w żywych nad miarę słowach, i sam nazajutrz
otrzymał dymissyę, której nie żądał. Szef Sztabu
jego Oudinot był bliskim podobnego losu. Gdy
wymawiał onemu Konsul, że narody Włoskie Ge-
nerała Massenę nazywały zdziercą, łupieżcą, i zio-
dzieciem; podobne nazwiska, odpowiedział Oudi-
not, i tobie dawano, Konsulu, r. 1796 i 97, na Wło-
skich kampaniach. Zamiećzał Buonaparte; Oudinot
powrócił do Włoch, gdzie u Generała Brune peł-
nił znowu obowiązki Szefa Sztabu. Z raportów
jego do Ministra wojennego Berthier wypisujemy
niektóre szczegóły o bitwie d. 25 i 26 grudnia.

Generał Dupont z prawem skrzydłem pierw-
szy przeszedł rzekę Mincio; atakowany czterokroć
całą Graffa Bellegarde potęgą, dawał odpor; był
jednak w położeniu krytycznym, póki Suchet nie
przybył z odsieczą na czele dywizyi Gazan; wio-
skę Pozzolo kilkakroć zdobył, utraconą, otrzy-
malismy nakoniec. Austriacy z niepospolitą wal-

czyli męstwem; zacięta i krwawa bitwa do godziny 10 w nocy trwała. Zabralismy 2 tysiące jeńców i kilka chorągwi d. 25. Dzień 26 był dla RPtey chwalebniejszy. Lewe skrzydło i centrum armii przeprawiło się za rzekę w Monzambano. Dupont tym czasem nieprzyjaciela wstrzymywał przy Pozzolo. Delmas na czele przedniej strażi spędził Austryaków z gór pod Valeggio. Boudet zabierał armaty; Marmont mosty zasłaniał batteryą od 40 ciężkich armat. Suchet zdobył stanowisko Salionze, Michaud inne poblizsze. Wszyscy powinność żołnierską dopełnili, zdobyliśmy 8500 jeńców, armat 28, dwie chorągwie. Kończąc rapport wyraził Oudinot, że się spodziewa na dzień trzeci armia większych nad przeszłe korzyści; lecz Hrabia Bellegarde unikając rozprawy trzeciej, osadził za rzeczką przywoitą Austriackie woyska za rzekę Adige uprowadzić. Słychać że pierwszy Konsul uwiadomiony o tém co się w Niemczech stało, posłał Generalowi Brune rozkaz podpisania armistycium we Włoszech.

Dnia wczorajszego General infanteryi Bacon Sprengporten obecny był posiedzeniu zgromadzenia prawodawczego; przyjeżdżającego do sali gwardyi witała z najwyższemi honorami woyskowemi. Dziś rząd Trybunom przełożył, że na rok terniejszy skarb RPtey potrzebować będzie tylko 415 milionów. — Uczony Denina obrany jest Bibliotekarzem narodowego Athenium w Turynie. — Spodziewamy się temi dniami oglądać u nas Generala Moreau; Van Damme od armii Grisońskiej w potyczce został ranionym. Nie mamy jeszcze nato raportów urzędowych; lecz listy z Lausanne wyrażają, że d. 27 i 28 Grudnia zaszły krwawe bitwy między armią Macdonalda i Austryakami Grisonów broniącemi; wszystkie podobno łzczęśliwie padły na stronę naszą, ponieważ Macdonald pomknął się daleko w okolice jeziora Gardá, na którym będąca flotylla nieprzyjaciół zupełnie zwyciężcom w zdobycz poszła. Dywizya Austriacka, według domysłu Generala Wukassowich, szukała bezpieczeństwa za Adige rzeką zmierzając do głównego obozu Grafia Bellegarde. — Po 18 dniowej zegludze zawinęła do Toulonu pierwsza flotylla z 30 żagłów złożona, ryżem, kawą, cukrem, i innemi towarami ładowana, którą General Menou z Alexandryi wyprawił, dla pokazania, iak pożyteczną dla nas Egipt osadą być może. Wiadomości godniejsze uwagi z listów jego czerpamy.

W pierwszym do Konsula donosi, że regiment wielbładowy do granic Syryjskich wtargnąwszy, zdobył wielką zagarnął, między innemi transport 300 wielbładow. Nad kanałem Alexandryjskim wznosi się twierdza, El-Howah. Poleca względem rządowym Moallem Yakuba Półkownika legioniu Kopótów, Mikołaja Papas Oglou, Półkownika legioniu Greckiego. Nadbrzeża morskie przeciwko wylądowaniu są ubezpieczone; Tallien i Isnard odesłani do Europy; obydwa usilowali niepotrzebnie armię zatrwożyć. Weteranów i inwalidów kompania prosiła, ażeby im pozwolono wziąć oręż ku powszechnej obronie. Pozwolił Menou, rozkazując im nie wychodzić w pole, lecz stać na walach, i czekać nieprzyjaciół. Coraz przykładniejsza jedność widzieć się dała między Egipcyanami i Francuzami; dzienniki Arabskim językiem wydawane w Cairze opisują czynności rządowe, oświecają mieszkańców częstokroć fałszywemi pogłoskami oszukanych przez ludzi, którzy w tém skryte mają zamiary. General en chef ułatwiając wnetrzný i zagraniczny handel, pisząc z postronniemi traktaty handlowe, cło zużywając, ogłosił że karawany bez opłacenia onego wychodzące z Egiptu lub wchodzące będą konfiskowane.

Do rapportu przyłączył Menou list własny do Szeryfa Mekki, proklamacyą do ludu Egipskiego, stylem orientalným pisane, na których czele jest zwyczajne Muzułmanom wyznanie: *Jeden jest Bóg i Mahomet Prorok jego*. W liście donosi Szeryfowi o swoim wyniesieniu na stopień Generala en chef, wzywa mieszkańców Arabii do handlu przez Suez; obiecuje przysłać karawanę pielgrzymką do miast świętych z podarunkami do gro-

bu Proroka, cło zmniejsza, o przyjaźń prosi. W odezwie do Egipcyan mówi o ukaraniu przykładnem złodzieiów, i tych którzy wzrzucać śmieją spokojność domową, zachęcając lud do rozruchu. Na ostatek Menou przyłącza list od Dywana i obywateli Egiptu pisany do pierwszego Konsula, którego treść później umieszczona będzie.

z Mediolanu 28. Grudnia.

Daemy krótkie opisanie wojennych przypadków we Włoszech. D. 21. Francuzi atakowali stanowisko Volta niedaleko Goito; cztery tam dział miały Austriacy. Sam Brune przywoził do bitwy, który wziął pomysłny koniec; 600. jeńców zagarniono; wyiawszy Goito, nie Austryakom nie zostało na lewym brzegu Mincio. Boudet ku Monzambano pociągnął. D. 22. nowy atak. Francuzi grożą twierdzy Peschiera; Brune główną kwatery z Castiglione do Cerasola przenosi. Baraguey d' Hilliers od armii Grisońskiej dywizyą wprowadza do Rogolino i Rocca d' Anfo. Bellegarde odebrawszy niepomyślne wiadomości z Niemiec, część kawaleryi wysłał na pomoc Arcy Xiążęciu Janowi do Austrii. Ranionych z obu stron żołnierzy, i jeńców Cesarskich do nas odesłano. Dzień 23. i 24. zeszły na przygotowaniu do walnej rozprawy nad brzegami Mincio; d. 25. przeprawa, d. 26. zwycięstwo, którego czekamy opisania. — Do Aquapendente, jak mówią, przybyło kilka tysięcy woysk Neapolitańskich. To pewnieyła, że General Sommariva nie wziął Bononii, co nastąpiłoby niewątpliwie, gdyby Generalowie: Delorme i Jablonowski z dywizyami swoimi wcześniej tam nie przybyli. — Zatem obywatele znaczniejsi, którzy miasto niedawno opuścili, do niego powracają zaczynają.

z Mediolanu 2. Stycznia.

W dzień ostatni 18. wieku obchodziliśmy w stolicy naszej sposobem uroczystym, pamiętkę zwycięstw odniesionych w Niemczech przez Generala Moreau, i tryumfu Generala Brune nad rzeką Mincio. Po wszystkich Kościołach spiewano Te Deum, w wszystkie domy oświecono, teatry wszystkie bez zapłaty otwarte każdemu. Wczora tu przybyła kolumna pierwsza jeńców Austriackich; najwięcej było żołnierzy z regimentu Preiss i strzelców. Dziś kanałami zprowadzono na statkach znaczną ranionych liczbę. Bitwa prawdziwie zacięta i długo wątpliwa, niemalo Francuzom kosztowała; prywatne listy stracę ich w zabitych i ranionych kładą między 5. i 6. tysiącami. General Dupont najstraszniejszy ogień wytrzymał d. 25.; nie widząc nikogo przed sobą, przelzedł Mincio; lecz wkrótce potem widział się zewsząd atakowanym przewyższającą potęgą Bellegarda; stał jednak aż do nadejścia posiłków cierpliwie. Dzień następujący był Republikantom łzczęśliwszy, ponieważ całe woysko rzekę przeszło w Monzambano. Walczyli jednak Austriacy uporczywie i mężnie. Szef Izababu Oudinot własną ręką kilku artyllerzystów nieprzyjacielskich zabił, i jedną zdobył armatę.

2. tysiące Austryaków kapitulowały oskoczone w szanach Borghetto, tysiąc w reduktach Salionze. Pod Valleggio nayuporczywsi i naykrwawsi rozprawa; tu 12. tysięcy Węgierskich grenadyerów walczyło. Atakujący Francuzi już własnie pierzchać mieli, gdy Boudet świeżych woysk dywizyą piechynym krokiem w ogień sam wprowadził. Officerów Austriackich w niewolę d. 26. nie zabrano nad 60. Po zwycięstwie armia Generala Brune w prawo poszła. Murat dziś tu przybył z częścią nowej rezerwy; wkrótce armia wzmocniona będzie 30. tysiącami wybranych grenadyerów i strzelców; artyllerya idzie przez górę Simpron, woysko przez górę Bernarda i Cenis ciągnęło. General Dombrowski zatrudnia się opasaniem twierdzy Peschiera; Marmont Mantuę zakuął. — Austriacy z Xięstwa Toskańskiego ustąpili do Ankony; ci co na Bononią zmierzali, do Ferrary; przeraziła albowiem Generala Sommariva wiadomość o niepomyślnej bitwie nad Mincio. Gdy z Liworny garnizon Francuzki wyciągał na spotkanie Cesarskich pod Arez-

zo, powstali mierzyciele przeciw zostawionej za-
łogą garstce żołnierza; musieli z pola powracać
wychodzący, dawali ognia po ulicach, i w tém
zdarzeniu smutnem nie jeden dał gardło. — W Flo-
rencyi Generał Pignatelli na rynku S. Croce po-
stawił wolności drzewo; komendant miasta zcią-
gł one w nocy roszkał. Skarżył się Pignatelli przed
Generałem Miollis, który komendanta aresztował.
— W Turynie Generał Jourdan zawiesił czynności
Piemontskiej Consulty do pokoju lub zawieszenia
bronii; sam dziś na rozkaz pierwszego Konsula; w
ręku trzyma władzę wykonawczą.

z Ratisbony 5. Stycznia.

Armistycjum w Steyer podpisane, dealiło nas
od nieuchronnej zguby; wiadomo teraz, że Gene-
rał Klenau powróciłszy z Frankonii, miał bombar-
dować miasto. — Część wielka armii Francuzkiej
ustąpiła z Austriackiego Cyркуli; Moreau główną
kwaterę ma w Saltzburgu; w Palsau Grenier, Si-
Suzanne powraca do Stutgardu; co wszystko zna-
daje że pokój pewny; inaczej albowiem nie odda-
łaby się nieprzyjaciel od teatru wojennego! Dy-
wizya Souham przechodzi u nas na brzeg lewy Du-
naju. — Słychać iż Elektor Jmć Bawarski ma wkrót-
cie udać się do stolicy swojej; częścią znaczną woj-
ska rozwiąże, które trudno jest utrzymywać kra-
jowi zniszczonemu. — Minister i Wódz razem wójsk
Mogunckich Albini odprawił kilka utarczek z Fran-
cuzami; te już ostatnie były nie daleko Fuldy; po
ogłoszonem bronii zawieszeniu otrzymał pozwolenie
udania się z ludem całym do armii Generała Symb-
schen. — W Saltzburgu znaydnie się teraz trzech
razem Xiążąt de Lichtenstein, pierwszy Kanonik
Kościola Katedralnego; drugi jeszcze w
Lipcu w niewolę wzięty, ciężko raniony, i przez
pierwszego Chirurga armii Francuzkiej, Percy, pra-
wie cudem wyleczony; trzeci nakoniec brat Pół-
kownik w odwrócie Austriackich wójsk za Saltzą
uwięziony niedawno; ten stracił ekwipaż 28. ty-
sięcy złotych Ryńskich szacowany; między innymi
podarunek 6. tysięcy tychże Ryńskich wynolzący,
który miał ofiarować pomienionemu Chirurgowi za
uzdrowienie brata swojego.

z Hagi 6. Stycznia.

Officer od Generała en chef Augereau przy-
ślany z wiadomością o podpisaniem w Niemczech
bronii zawieszeniu, i bliskiej nadziei pokoju, na-
pełnił Batawów radością niewypowiedzianą. Papi-
ry krajowe natychmiast podniosły się kilka procen-
tami. Jednak Dyrektoryat wysłał co raz więcej
żołnierza na dopełnienie półbrygad narodowych w
armii Frankońskiej; które nie straciły tyle ludu jak
w pismach Niemieckich głoszono. W kraju naszym
panuje teraz nadzwyczajnie choroba, Grippe zwa-
na; ludu bardzo wiele umiera, mianowicie po mia-
stach, najwięcej w Amsterdamie. — Pogłoski o u-
kazaniu się na brzegach Zelandyi flot Angielskich,
od prawdy są dalekie. — Listy Paryskie znać da-
ją, że gorliwi i rozsądni obywatele myślą o wy-
znaczeniu wczesnem następcy, jeśliby pierwszy Kon-
sul miał nagle zaginać. Carnot i Moreau wzyst-
kich współziomków uwagę na siebie zwracają. Też
listy donoszą o aresztowaniu Barrasa i Sekretarza
jego Bottot, jako należących do spisku.

D. 10. Odebraliśmy z Niemiec i Paryża wia-
domość o podpisaniem bronii zawieszeniu, podda-
liśmy się Batawowie radości powszechnej. Przesłał
Dyrektoryat stosowne rapporta zgromadzeniu pra-
wodawczemu, ogłosił uroczyste narodowi; nastą-
piły powinszowania, strzelanie z armat, domów
oświecenie, i powszechny okrzyk, że pokój jest
bliski. Prawodawcy za przykładem idąc Paryskim
uchwalaia: że armia Franko-Batawska dobrze się za-
służyła Oyczyźnie. O nadgrodach dla niej myśleć
poczynamy. Zastanawia się nad tem nie jeden, że
Bonaparte Senatowi ettc. donosząc o przyszłej
niepodległości Batawów i Szwajcarów, o Cisal-
pinach wzmianki nie uczynił; ztąd wnoszą niektó-
rzy, że ich kraj przez zamiar dostanie się Kró-
lowi Jmci Sardyńskiemu; inni przeciwnie sądzą, że

Konsul wyraźnie zapewnił los Cysalpinów mówiąc
że Dom Austriacki nie za Adigą mieć nie ma we
Włofzech. — W Paryskim Trybunacie zasiada brat
Generała Moreau; wysłany do Prawodawców dla
uchwalenia winnej armiom wdzięczności: nie będą-
czek, przyjaźń i szacunek mnie jednóby; powin-
szuję mu jednak, że miał zaszczyt prowadzić do
boju tyle tysięcy odważnego rycerstwa; że pod
Hohenlinden zwycięzca, Wiednia bliski, pozwolił
na zawieszenie bronii Arcy-Xiążęciu Karolowi. Po-
waza tego bohatera naród i żołnierz Francuzki;
szacunek i uwielbia szlachetny charakter dufcy jego;
byłby niezwykłym zapewne, gdyby innemu woj-
sku hetmaniał.

Biega pogłoska iż Angliacy o pokój traktować
zaczynają; w takim zdarzeniu może bydl jeszcze
kongres Lunevilski. — Z Dijon donoszą, że woj-
ska w okolicach tego miasta i Auxonne do nowej
rezerwy zgromadzone już ruszać miały ku Renowi,
gdy niespodzianie kazano im Alpy przechodzić; jak-
żby niemieckie trzy półbrygady, regiment strzel-
ców, i artyllerya bardzo liczna do Włofch poszły;
za pierwszą nastąpić powinny dwie kolumny 15. ty-
sięcy żołnierza wynolzące. — Eskadry Angielskie
ukazują się znowu pod Nieuport, Ostendą, Dun-
querque, na brzegach Flandryjskich i Batawskich.
Papiery nasze w górę poszły; narodowi bawiacemu
się kupiectwem nayożądałszy jest pokój.

Z Podolskiego Gubernińskiego Rządu dopełnia-
jąc rozkaz Rządzącego Senatu wyszły upłynione-
go Octobra Msca 4. dnia; wiedzieć się daie Publi-
czności, iż Podolskiej Gubernii Olhopolskiego Po-
wiatu Obywatel Jan Borowski na mocy wyraźnego
JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI Najwyższe-
go Roskazu dnia 19. Lipca przeszłego 1779. Roku
o Litewskich Pieniaczach wypadłego za etrudnienie
niesprawiedliwą prozbą, Rządzący Senat przez
ten Guberniński Rząd ukarany został; do tutejszey
Magistratury powszechney opieki dwóchset Rublami.

Podaje się do Publicznej wiadomości iż Han-
del do tych czas tu w Wilnie pod Firmą Franci-
szka Antoniego Tykla Bietscha prowadzony podług
Konwencji pod datą 12. Listopada Roku idącego,
miedzy Jmć Panią Ludowiką Tyklową pozostałą
wdową z iedney, a Jchmć PP. Bietschem Kolsą i
Zeldnerem z drugiey strony, w Warszawie posta-
nowionej, i zawartej; rzeczonym Jchmćsiom u-
stąpił i przedany został. A zatym przez nich na
ich rzecz i konto pod Firmą Jana Floryana Biets-
cha i kompanii tenże handel kontynuowanym bę-
dzie do którego Handlu pomieniona Jmć Pani Ty-
klowa z Konsukcysorami i ad Debita Activa i Pas-
siva tego Handlu tyczące się z mocy wyż wymienionj
Konwencji od daty 31. Lipca Roku terazniejsze-
go nie zgoda już nie należy. Przeto Passiva De-
bita gdy przez nową Kompanią pod Firmą Jana
Floryana Bietscha do zaplacenja przyięte znaydu-
ją się, więc w interesach tegoż Handlu tak acti-
ve iako i Passive, Publiczność do tychże Jchmć
PP. Jana Floryana Bietscha i kompanii udawać się
raczy.